

Zimowało tam ok. 30 000 nietoperzy, z czego 23 089 w samym rezerwacie „Nietoperek”. R. Dzieńciołowski i B. Bugajna z Poznania poinformowali uczestników konferencji o czynnej ochronie nietoperzy zimujących w fortach Poznania.

Na poprzedniej, VII Ogólnopolskiej Konferencji Chiropterologicznej w Poznaniu (1993 r.) wystąpiono z wnioskiem powołania „Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Nietoperzy” z siedzibą w Poznaniu. Na niniejszej konferencji sprawa ta była nadal przedmiotem dyskusji. Zadaniem tej organizacji byłoby m. in.: udzielanie zezwoleń na badania nad nietoperzami, ocenianie projektów, opinii, zezwoleń na znakowanie itp. Z. Urbańczyk przedstawił natomiast komunikat z odbytego w lipcu 1994 r. w Bonn sympozjum nt. „Przegląd problemów ochrony nietoperzy w środkowej i wschodniej Europie”, w którym wzięło udział 13 chiropterologów z Polski. Na spotkaniu tym poczyniono dalsze kroki w kierunku podpisania Międzynarodowej Konwencji Ochrony Nietoperzy.

Przy okazji konferencji odbył się konkurs z nagrodami. Uczestnicy mieli za zadanie rozpoznanie gatunków nietoperzy na podstawie kolorowych przeźroczy. Sprzedawano także literaturę chiropterologiczną.

Wincenty Har mata

II Sympozjum Ochrony Przyrody Nieożywionej w Polsce (Wieliczka, 6—8.04.1995 r.)

W dniach 6—8.04.1995 r. odbyło się ogólnopolskie sympozjum pod hasłem „Ochrona dziedzictwa geologicznego w Kopalni Soli Wieliczka”. Organizatorem był Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie przy współudziale Kopalni Soli Wieliczka, Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Bezpośrednim impulsem do zorganizowania sesji było ogłoszenie przez Radę Europy roku 1995 Europejskim Rokiem Ochrony Przyrody (ENCY — European Nature Conservation Year).

Celem sympozjum była prezentacja osiągnięć w zakresie badań oraz prawnej ochrony dziedzictwa geologicznego kopalni. Przedstawiono metodykę i wyniki prac prowadzonych w Kopalni Soli Wieliczka od 1992 r. przez zespół pracowników Instytutu Ochrony Przyrody PAN, pod kierunkiem prof. dr hab. Z. Alexandrowicz, przy współudziale pracowników Kopalni Soli Wieliczka i Muzeum Żup Krakowskich. Efektem badań jest między innymi projekt utworzenia rezerwatu przy-

rody o nazwie „Grot Kryształowe” oraz sieci geologicznych stanowisk dokumentacyjnych — nowej kategorii ochrony — w obrębie wyrobisk kopalnianych.

Trwające trzy dni sympozjum składało się z dwóch części: jednodziennie sesji referatowej, odbywającej się na Zamku Żupnym w Wieliczce, oraz dwudniowej sesji terenowej. Sesję referatową, po uroczystej inauguracji, rozpoczęto od omówienia stanu obecnego i perspektyw Kopalni Soli Wieliczka, obiektu, który — pozostając produkcyjnym zakładem górniczym — został w 1978 r. umieszczony na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Wprowadzeniem do głównego tematu sympozjum był referat o budowie geologicznej wielickiego złoża soli. Kilka następnych wystąpień poświęconych było zasadniczej problematyce sesji. Dotyczyły one w szczególności:

- ochrony i stanu zachowania Grot Kryształowych,
- genezy Grot Kryształowych,
- koncepcji i wyników monitoringu prowadzonego w grotach i ich otoczeniu, w tym badań termiczno-wilgotnościowych powietrza i skał oraz rejestracji zmian morfologii kryształów,
- projektu technicznego zabezpieczenia strefy Grot Kryształowych.

Dalsza część obrad była poświęcona omówieniu koncepcji sieci geologicznych stanowisk dokumentacyjnych znajdujących się w starych wyrobiskach kopalnianych. Zgłoszona została propozycja, aby tak cennemu zabytkowi przyrody nieożywionej przyznać w przyszłości status parku narodowego. Byłby to zatem pierwszy tego typu obiekt w Polsce i na świecie.

Drugi dzień sympozjum rozpoczęło od zwiedzenia rezerwatu przyrody nieożywionej „Bonarka” w Krakowie. Uczestnicy przeszli urządzoną na terenie tego obiektu ścieżką dydaktyczną, prezentującą jego walory geologiczne. W dawnym kamieniołomie odsłania się powierzchnia abrazyjna, ścinająca wapienie górnej jury, wytworzona przez górnokredowe morze oraz profil margli i wapieni marglistych górnej kredy. Również w tym dniu uczestnicy sesji zostali zapoznani z podziemną ekspozycją Muzeum Żup Krakowskich oraz trasą turystyczną znajdującą się w Kopalni Soli Wieliczka. Głównym akcentem tej części sesji było otwarcie wystawy poświęconej Grotom Kryształowym, przygotowanej przez Muzeum przy współpracy Instytutu Ochrony Przyrody PAN. Wystawa prezentowała nie tylko fotogramy wnętrza grot i okazy kryształów, ale również metodykę i wyniki prowadzonych w grotach prac badawczo-monitoringowych.

Trzeci dzień sympozjum w całości poświęcono zwiedzaniu Grot Kryształowych oraz komór poeksploatacyjnych położonych w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Na trasie dojścia do grot pokazano liczne sta-

nowiska dokumentacyjne, prezentujące różne typy skał i struktury tektoniczne tej części wielickiego złoża. Do pokazania wystroju krystalicznego grot użyto po raz pierwszy od lat stałego oświetlenia. Nagle zapalenie rozmieszczonych w różnych miejscach świateł wywołało nieklamany zachwyty zwiedzających. Uczestnicy wycieczki mieli również okazję przekonać się naocznie, jak dużym obciążeniem dla środowiska grot jest przejście przez nie większej grupy ludzi. Zainstalowana w grotach aparatura pomiarowa wykazała wyraźne zaburzenia w równowadze termiczno-wilgotnościowej.

Symposium było drugim spotkaniem osób zainteresowanych postępowaniem ochrony przyrody nieożywionej w Polsce organizowanym przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. Wzięło w nim udział około osiemdziesięciu osób z ok. dwudziestu instytucji.

Janina Oteńska-Budzyn, Jan Urban

Program CORINE a zachowanie dziedzictwa przyrodniczego Polski

Dnia 19.06.1995 roku odbyło się w Ojcowie seminarium dotyczące wykorzystania programu CORINE — COoRdination of INformation on the Environment, czyli koordynacja informacji o środowisku (przyrodzie) w ochronie przyrody i środowiska w Polsce. Celem seminarium była prezentacja stanu prac we wszystkich trzech działach programu: CORINE land cover, CORINAIR i CORINE biotopes. Pierwszy dotyczy analizy użytkowania ziemi na podstawie zdjęć satelitarnych, drugi emisji zanieczyszczeń, trzeci inwentaryzacji ostoi przyrody o znaczeniu europejskim. Realizacja programu w Polsce ma szczególne znaczenie dla zharmonizowania budowanego ogólnokrajowego systemu informacyjno-informatycznego ochrony przyrody i środowiska.

Organizatorami seminarium byli: Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie (zespół CORINE biotopes), Instytut Geologii i Kartografii w Warszawie (zespół CORINE land cover), ATMOTERM — Opole (zespół CORINAIR), Ojcowski Park Narodowy oraz Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa — Departament Ochrony Przyrody. Do udziału w seminarium zostali zaproszeni wojewódzcy konserwatorzy przyrody, przedstawiciele zarządów parków narodowych, parków krajobrazowych oraz obszarów chronionego krajobrazu.

Kierownicy poszczególnych zespołów CORINE przedstawili cele i założenia metodyczne realizowanych programów. Następnie członkowie zespołu CORINE biotopes omówili różne aspekty tego programu, przedstawiając zasady typowania ostoi i możliwości informacyjne banku danych w odniesieniu do roślin, zwierząt kręgowych i bezkręgowców